

<https://doi.org/10.7577/formakademisk.5302>

Janne Beate Reitan

Førsteamanuensis Emerita (dr.ing.)
Institutt for estetiske fag
OsloMet – storbyuniversitetet
janner@oslomet.no

Hjertelig takk, Liv!

for godt samarbeid i 31 år – så langt

Første gang vi møttes var da du intervjuet meg om hovedfagsoppgaven min om selbustrikking i 1992, du som redaktør for tidsskriftet *Forming i skolen*, det som nå heter Form. Da var jeg nytilsatt på SLFO, mens du allerede hadde jobba der i 8 år.

Det første vi samarbeidet om var Reform 94 i videregående skole, jeg som etterutdanningsleder på VEIF og du som faglig ansvarlig for etter- og videreutdannings-kurs for lærere i videregående skole. *Statens lærerkurs*, som den gangen var ansvarlig for kursing av lærere i Norge, hadde fått 1 million kroner og vi fikk hele potten, fordi det bare var vi som allerede hadde planene klare for etter- og videreutdanning. Mange som ikke tidligere hadde kompetanse til å undervise i Tegning, form og farge i videregående skole, fikk det over natta i forbindelse med omstrukturering av skolestrukturen. Men de måtte få en halvårshenhet, 30 studiepoeng, i Tegning, form og farge for å kunne undervise i faget. Det gjaldt blant annet frisører, fordi Tegning, form og farge ble grunnkurs også for det faget. For at dette studie-tilbudet skulle bli landsdekkende, opprettet vi 15 lokale studiesteder rundt i hele landet. Lærerne på disse kursene var i stor grad tidligere PPU-studenter av deg. I tillegg satte vi i gang fjernundervisning med direktesendte TV-forelesninger med noen av de ledende fagpersonene på den tida. Dette var i samarbeid med Arild Boman på Universitetet i Oslo, og sendingene gikk på TV-Norge, som ikke hadde sendinger sjøl på dagtid på den tida. Så kursdeltakerne på alle kursstedene kunne se sendingene, men det kunne også alle andre som tilfeldigvis slo på TV-Norge. Så vi fikk stadig kommentarer fra andre folk som hadde sett oss på TV.

I forbindelse med Reform 94 ble det arrangert en stor konferanse på Pers hotell på Gol. Der møtte vi mange av dem som senere ble med i *Nettverk for visuelle kunstoffag*, som vi oppretta. Det var blant annet Siri Kvitvik, leder for Norske billedkunstnere, Oddvar Løkse, professor på AHO og Holger Koefoed, SHKS. Dette nettverket arrangerte blant annet en stor konferanse i Gamle Losjen, med stor suksess.

Så i 1995 var vi to de første på Høgskolen i Oslo som fikk doktorgradstipend og fikk ta doktorgrad, med full lønn. Det var Halina Dunin-Woyseth, som da var leder for doktorgradsprogrammet på AHO, som åpnet programmet også for oss som hadde fagdidaktisk bakgrunn fra design. Du var med i læreplangruppe for den nye læreplanen i 1997 og leder for læreplangruppa i 2006. Ikke minst var du sentral i kampen for å endre navn på faget fra kosefaget *Forming* til kunnskapsfaget *Kunst og håndverk*.

Men det største prosjektet vi har samarbeidet om, var den store internasjonale konferansen vi arrangerte, DRS//cumulus Oslo 2013 (<https://uni.oslomet.no/drscumulusoslo2013/>). Den ble avslutta med 17. mai-frokost for alle på konferansen før vi gikk samla til reserverte plasser på slottsplassen for å

se barnetoget sammen! Allerede i 2004 reiste vi på E&PDE konferansen i Delft for å lære å arrangere internasjonale konferanser, og der vi ble kjent med blant annet Peter Lloyd og Henri Christiaans, som vi har samarbeidet mye med etterpå. Og etter at du ble emerita er du fortsatt sterkt involvert i arbeidet med oppfølgerne av DRS//cumulus-konferansen, som nå har skiftet navn til LearnXdesign og arrangeres av DRS. I fjor ble konferansen arrangert av et universitet i Kina og flere institusjoner internasjonalt står i kø for å få arrangere kommende konferanser.

De er svært mange doktor-studenter du har vært veileder for, inkludert meg i innspurten av min doktorgrad. Mange av disse er nå blitt de ledende forskerne på vårt felt, inkludert temareaksjonen for dette nummeret. Så du har lyktes med å bygge opp et forskningsfelt som vokser og vil leve videre!

I 2003 starta du opp forskernettverket *DesignDialog* (<https://www.designdialog.no/>), som har hatt en workshop hvert år siden. Og høydepunktet tror jeg var i år, da hele nettverket fikk komme på spesialomvisning på Nasjonalmuseet for å høre og se hvordan designavdelinga der har blitt utforma, inspirerende og kunnskapsrikt formidlet av Senior kurator samling og utstilling (PhD) Denise Hagströmer og Kurator formidling Ole Gaudernack. Du har over mange år utvikla begrepet *design literacy*, og på ADIM-konferansen i London i 2019 danna et internasjonalt forskerfellesskap med forskere fra land som Chile, Nederland, Tyskland, Storbritannia, Portugal og selvsagt Norge, *The Design Literacy International Network* (DLIN, <http://designliteracy.net/>). DLIN arrangerer blant annet en månedlig presentasjon av en internasjonal forsker innen vårt fagfelt, som også blir simultanoversatt til spansk og kinesisk.

Liv, du er også mora til FormAkademisk! I mange år jobba du for at interesseorganisasjonen *Kunst og design i skolen* (<https://www.kunstogdesign.no/>) skulle opprette et vitenskapelig tidsskrift, i tillegg til det fagdidaktiske tidsskriftet deres *Form*, som ble stiftet allerede på 60-tallet. Fagfeltet hadde hatt hovedfag helt siden 1976, og da vi etter hvert kunne ta doktorgrad, så du et behov for at vi også kunne publisere forskningsartikler og bygge opp et norsk forskningsfelt. Det var derfor lett for meg å si ja da du spurte om jeg kunne tenke meg å være redaktør for et slikt tidsskrift etter at jeg hadde disputert i 2007. Så da starta vi arbeidet med å bygge opp en redaksjon og organisere det nye tidsskriftet, som fikk navnet FORMakademisk, den akademiske søstera til Form. Siden vi begge hadde vært doktorgrads-studenter på AHO, var det naturlig å ta utgangspunkt i folk vi hadde blitt kjent med der da vi bygde opp redaksjonen. Vi så behovet for å at fokuset for det nye forskningstidsskriftet skulle være bredere enn kun fagdidaktikk i design, kunst og håndverk, ved at vi også inkluderte designforskning, bredt definert. Derfor var vi svært glade da lederen for doktorgradsprogrammet, arkitekt og professor Halina Dunin-Woyseth, sa seg villig til å bli med i redaksjonen for tidsskriftet. Med sin brede erfaring med vitenskapelig publisering, også internasjonalt, har hun vært en avgjørende ressurs for å ivareta den faglige kvaliteten i FormAkademisk. I tillegg ønsket vi å ha med en fra designfeltet, og da var Birger Sevaldson, som var en medstudent på doktorgradsprogrammet og som underviste på Institutt for industridesign, en naturlig person å spørre. Du og jeg jobba jo på samme institusjon, men vi ønska også å ha med noen fra Notodden, den andre institusjonen med faglærerutdanning innen vårt fagområde, og da var Marte Gulliksen og Hilde Aga Ulvestad, de vi spurte. Vi trengte også en redaksjonssekretær, og daværende doktorgradsstipendiat Ingvild Digranes, som Liv var veileder for, sa seg villig til å bidra som det. I det første året hadde vi hyppige redaksjonsmøter for å bygge opp tidsskriftet. Birger visste om et program en kunne publisere i som var gratis. Så han satte opp tidsskriftet i *Open Journal Systems*, og det bruker vi fortsatt, men nå driftet av biblioteket på OsloMet. Nå har vi drevet FormAkademisk sammen i 15 år, og de fleste av de som var med på å starte tidsskriftet, sitter fortsatt i redaksjonen. Men samtidig har vi stadig rekruttert inn nye forskere, og har nå en redaksjon på hele 35 personer. Med den store arbeidsmengden det er å ta ansvar for artikler gjennom den redaksjonelle prosessen, er ikke det for mange. De gjør en fantastisk innsats!

Vi to var tidlig ute med kontorlandskap, eller i alle fall delt kontor. Ofte samarbeida vi tett om ting og da var det praktisk at jeg kom inn på ditt store professor-kontor, og så brukte jeg mitt kontor som lager. Det var fast rutine med nøtter hver ettermiddag, for å holde energien oppe til ei økt til.

Du og familien din var nabo med min kjære Terje på Rodeløkka før jeg traff han. Dine og Lennarts sønner, Dag og Erik, var gode venner med Terjes sønn Simen. Så dere var på alle hans bursdagselskap fram til 18-årsdagen hans. Vi var også på flere turer sammen og trivdes godt i lag.

Janne Beate REITAN – Hjertelig takk, Liv!

Men det jeg husker aller best er da du sang, til meg opplevde jeg da, i pianobaren om kvelden på konferansen på Pers hotell på Gol i 1993. Jeg har dessverre ikke noe opptak av originalen, men dere kan høre en god erstatning med Carol King her [You have got a friend](#).

**Stor klæm fra
Janne**